

Ladislav Porjes V Šestém Robotném Židovském Praporu Ve Svätém Jure

Ladislav Porjes in the 6th Labor Battalion of Jews in Svaty Jur

Na této fotografii stojím osmý zleva. Obrázek byl pořízený v pracovním táboře ve Svätém Jure, kam jsem narukoval 3. října 1941.

„Slovenský štát“ se rozhodl vyřešit problém mladých Židů dvojfázově: zaprvé využít jejich pracovní sílu do poslední mrtě v pracovních táborech, zadruhé naložit je do dobytčáků a svěřit jejich konečnou likvidaci na cizím území, Generalgouvernement Polen, svým německým protektorům.

Já jsem 3. října 1941 narukoval do Svätého Jura, což bylo městečko mezi Bratislavou a Pezinkem. Bylo plánováno, že po nějakém čase budeme zařazeni do transportu do koncentračních táborů na Němci obsazeném území. Ve Svätém Jure jsme byli ubytovaní v dřevěných barácích zamořených mravenci a blechami, a naši výzbroj tvořily krumpáče a lopaty. Vyfasovali jsme plechový ešus a plechovou lžičku namísto příboru. K užívání byla jediná umývárna, dvě latríny, žádný zdroj pitné tekoucí vody. Z hlediska nějakého vojenského drilu to byla v podstatě šaškárna, protože to nikdo nebral vážně.

Dozorci byli árijsší poddůstojníci, zčásti bývalí trestanci, zčásti lidé mdlejšího rozumu, které vrchnost neuznala za hodné služby v řádné slovenské armádě. Jeden z „rotmajstrů“, který byl v civilu továrníkem sodovkárny, byl blázen – dal si dokonce do okna svého služebního bytu postavit kulomet s permanentní obsluhou, dnem i nocí namířený na prkenné ubikace „šestipraporáků“, jelikož trpěl fixní ideou, že mu Židé ukládají o život. Nesměli jsme samozřejmě opouštět tábor, stýkat se s árijským obyvatelstvem, nesměli jsme dosáhnout žádné vojenské hodnosti, byli jsme všichni označeni titulem „robotník – Žid“. Nesměli jsme dostat dovolenky, jedinou výjimkou bylo úmrtí nejbližšího člena rodiny či předvolání k soudu. Ovšem i v takových případech nás musel na dovolence doprovázet árijský dozorce, jemuž jsme museli předem uhradit všechny výlohy spojené s cestou; a tak tedy v případě, že jsme neměli potřebné prostředky, nebylo nám povolení k dovolence uděleno.

Denní režim byl vyplněn desetihodinovou lopotou pro firmu Moravod při odvodňování bažin. Pomáhali jsme při budování Šúrskeho kanálu u Svätého Jura. Denní žold představoval jeden a půl koruny, která stačila na žemli, sodovku a pět cigaret. Večer jsme si čistili zablácený mundúr ocelovými kartáči, což bylo zakázáno jakožto poškozování erárního majetku, ovšem bylo to daleko účinnější a rychlejší než praní ledovou vodou a erárním mýdlem za dvě koruny. Noci byly způli plny nenaplněných erotických snů, z druhé poloviny pak byly vyplněny zuřivým drbáním a marným chytáním tisíců nenasytných blech, kterými byly naše kavalce zamořené. Občas náš polospánek zpestřovaly noční popluchy a nástupy či kontroly výstroje.